

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

Пухирю Ю.С.

Шановний Юрію Сергійовичу!

Згідно з електронною резолюцією Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С. від 28 листопада 2022 року в Комітеті опрацьовано електронну петицію з назвою «Підтримку проекту Закону про відкликання народного депутата України з ініціативи виборців (№7672)» (електронна картка документа (1055081), ініційовану Вами на веб-сайті Верховної Ради України, яка в установлені Законом України «Про звернення громадян» строки (до 23.11.2022) не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку (25 000 підписів громадян), і відповідно до положень частини десятої статті 23¹ вказаного Закону розглядається як звернення громадян, та з питань, що належать до предмета відання Комітету, зазначаємо таке.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Право громадян на відкликання народного депутата України не передбачено ані Конституцією України, ані Законом України «Про вибори народних депутатів України», ані Законом України «Про статус народного депутата України».

Натомість, у статті 81 Конституції України визначено виключний перелік підстав щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України та суб'єкта прийняття рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України. Так, повноваження народного депутата України припиняються достроково у разі: 1) складення повноважень за його особистою заявою; 2) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього; 3) визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім; 4) припинення його громадянства або його виїзду на постійне проживання за межі України; 5) якщо протягом двадцяти днів з дня виникнення обставин, які призводять до порушення вимог щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, ці обставини ним не усунуто; 6) невходження народного депутата України, обраного від політичної партії (виборчого блоку політичних партій), до складу депутатської фракції цієї політичної партії (виборчого блоку політичних партій) або виходу народного депутата України із складу такої фракції; 7) його смерті.

Тому створення механізму відкликання виборцями народних депутатів України потребує, у першу чергу, внесення змін до Конституції України.

Разом з цим, згідно з положеннями частини другої статті 157 Конституції України, Конституція України не може бути змінена в умовах воєнного або надзвичайного стану.

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України № 2102-IX від 24 лютого ц.р., в Україні з 24 лютого 2022 року введено воєнний стан.

Також зазначаємо, що проект Закону України «Про відкликання народного депутата України з ініціативи виборців» (реєстр. №7672 від 15.08.2022), враховуючи визначену Регламентом Верховної Ради України процедуру розгляду, знаходиться на опрацюванні у комітетах Верховної Ради України відповідно до предметів їх відання. Водночас питання, що порушуються у зазначеному законопроекті, не передбачені Планом законопроектної роботи Верховної Ради України на 2022 рік, затвердженим Постановою Верховної Ради України від 15 лютого 2022 року № 2036-IX, та відповідно до наукової експертизи цього законопроекту до його положень висловлено низку зауважень і зазначено про «невідповідність положень законопроекту Конституції України». Картка законопроекту та доданих до нього матеріалів розміщена на офіційному веб-сайті Верховної Ради України за посиланням: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40246>.

Крім того інформуємо, що з аналогічних питань вже було подано до Верховної Ради України поточного скликання проект Закону України «Про відкликання народного депутата України за народною ініціативою» (реєстр. №3972 від 10.08.2020), який за результатами попереднього розгляду Комітетом та на підставі висновку щодо доцільності включення такого законопроекту до порядку денного сесії Верховної Ради України, відповідно до положень частини першої, пунктів 2, 3 частини другої статті 94 Регламенту Верховної Ради України, було повернуто ініціаторам його внесення – народним депутатам України Мазурашу Г.Г. та Павлюку М.В.

З повагою

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

